

Anafooride suhtes märgendatud korpus

5. jaanuar 2018

Anafooride suhtes märgendatud korpus on praegu ca 10 000 sõna mahus tekste, milles on u 4200 märgendatud asesõna, millest u 3200 on ühendatud oma viitealusega, ülejäänud tuhandel asesõnal viitealus tekstis puudub.

Tekstideks on ajalehetekstid ning üks teadustekst (ajakirja Eesti Arst 2004. aasta aastakäik).

Märgendatud on järgmised asesõnad kõigis käändevormides ja nende viitealused:

- isikulised asesõnad (*mina/ma, sina/sa, tema/ta, meie/me, teie/te, nemad/nad*). Kokku on korpus 1734 isikulist asesõna, neist 1320 on ühendatud viitealustega.
- näitav asesõna *see* esineb korpus 1489 korral, neist 1084 korral on tal tekstis olemas viitealus.
- siduvad asesõnad *kes* ja *mis* esinevad tekstis kokku 1053 korda, neist 851 juhul on neil olemas viitealus tekstis.

Viitelauseks võib olla tekstis olev üksiksõna, nt järgmises lauses on asesõna *talle* viitealuseks pärisnimi Mari: *Mari tahtis, et vanaema talle külla tuleks.*

Viitealuseks võib olla ka terve osalause, sellisel juhul on viitealusena korpus 1734 märgendatud selle osalause öeldisverb. Järgneva näite teises lauses on asesõna *seda* viitab esimese lause teisele osalausele *et laseb koera kohe lahti* ja korpus 1734 on viitealuseks märgitud selle osalause öeldisverb *laseb*: *Koerajuht karjus kõrkjatesse, et laseb koera kohe lahti. Seda aga polnudki vaja, sest peagi oli kahtlusalune pilliroo vahelt väljas.*

Kui eelpoolloetletud asesõnale ei ole viitealust märgitud, tähendab *see*, et *seda* tekstis ei ole või pole *see* piisavalt selgelt väljendatud. Näiteks ei ole tekstis selget viitealust asesõnal *meie* järgmises lauses: „*See asi on väga oluline meie kõigi jaoks*”, rääkis Kuressaare linnapea.

Korpuse formaat on Eesti keele sõltuvuspuude panga (EDT) oma, kuhu on lisatud asesõnade ja nende viitealuste märgendid. EDT märgendite kohta vt

<https://github.com/EstSyntax/EDT/blob/master/syntmargendus.pdf>

Järgnevas näitelause on viitealustena märgitud sõnavormid *McDonald's* ja *klientide* ning asesõnadena *nad*, mis viitab lause esimesele sõnale *McDonald's*, veel kord *nad*, mis viitab jälle lause esimesele sõnale *McDonald's* ning asesõna *neile*, mis viitab lause kaheksandale sõnavormile *klientide*. Asesõnavormil *mida* ei ole tekstis viitealust.

"<s id="32">"

"<McDonald's>"

"McDonald's" Ls S com sg in @SUBJ #1->4 {Viitealus}

"<peab>"

"pida" Lb V mod indic pres ps3 sg ps af @FCV #2->4

"<hoolikamalt>"

"hoolikamalt" L0 D @ADVL #3->4

"<kontrollima>"

"kontrolli" Lma V main sup ps ill @IMV #4->18

"<,>"

"," Z Com #5->5

"<kuidas>"

"kuidas" L0 D @ADVL #6->10

"<nad>"

"tema" Ld P pers ps3 pl nom @SUBJ #7->10 {Pronoomen} {Coref:32.1}

"<klientide>"

"klient" Lde S com pl gen @NN> #8->9 {Viitealus}
"<soove>"
"soov" Le S com pl part @OBJ #9->10
"<täidavad>"
"täit" Lvad V main indic pres ps3 pl ps af @FMV #10->4
"<ning>"
"ning" L0 J crd @J #11->15
"<mida>"
"mis" Lda P inter rel sg part @OBJ #12->15 {Pronoomen}
"<nad>"
"tema" Ld P pers ps3 pl nom @SUBJ #13->15 {Pronoomen} {Coref:32.1}
"<neile>"
"tema" Lle P pers ps3 pl all @ADVL #14->15 {Pronoomen} {Coref:32.8}
"<pakuvad>"
"pakku" Lvad V main indic pres ps3 pl ps af @FMV #15->4
"<, >"
", " Z Com #16->16
"<">"
"" Z Quo #17->17
"<ütles>"
"ütle" Ls V main indic impf ps3 sg ps af @FMV #18->0
"<Jacksoni>"
"Jackson" L0 S prop sg gen @NN> #19->20
"<advokaat>"
"advokaat" L0 S com sg nom @NN> #20->22
"<Timothy>"
"Timothy" L0 S prop sg nom @NN> #21->22
"<Houston>"
"Houston" L0 S prop sg nom @SUBJ #22->18
"<. >"
"." Z Fst #23->23
"</s>"